

української мови Центральною Радою, урядами Гетьмана П. Скоропадського та Директорії, заборона її використання Радянською імперією; відновлення та поширення її у якості державної на сучасному етапі українського державотворення, функціонування та знищення української мови в анексованому Росією Криму та на окупованій території українського Донбасу. Тобто, зазначений мовно-політичний процес має такий вигляд: виникнення мови русичів-українців, її функціонування, розвиток і поширення, гальмування і заборона, відновлення та нищення.

Отже, історико-політичні процеси, які стосуються формування моделі мовної політики, ефективна розбудова якої немислима без незалежної держави та мовної політики, яка здійснюється за допомогою мови, що є індикатором моделі, можна дослідити, спираючись на герменевтичний підхід та «герменевтичне коло».

Список використаних джерел

1. Алексєєв О. Політична герменевтика як метод політологічного дослідження: Автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.01 / Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. Дніпропетровськ, 2008. 20 с.
2. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика / Г.-Г. Гадамер; пер. з нім. К.: Юніверс, 2001. 288 с.
3. Денисенко В. Політична інтеракція в контексті комунікативної раціональності. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько – політологічні студії*. 2013. Випуск 3. С. 63–76.

Сидорчук Юлія Миколаївна,
адвокат АО «Лексарс», кандидат
юридичних наук

ПСИХОЛОГІЧНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ЖІНОК ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Захист прав жінок в Україні, як і в інших країнах світу, є одним з актуальних питань. На думку більшості науковців, як і багато років тому, так і сьогодні, жінки є однією з соціально незахищених груп населення. Із такою думкою важко не погодитися, оскільки існують питання щодо рівності прав чоловіків та жінок, недискримінації жінок та захисту жінок від домашнього насильства.

У 2017 році був прийнятий ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству», що стало важливою подією, оскільки саме цим законом закріплено організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства [2].

Домашнього насильства зазнають в більшій мірі жінки, оскільки від них у процентному співвідношенні надходить близько 75 % від всіх заяв та повідомлень.

Проблему насильства над жінками досліджували такі науковці, як: А. Андрєєва, О. Бодальов, Г. Божович, Л. Виготський, С. Голод, Б. Гузиков, Л. Максименко, Л. Орбан-Лембрик, В. Столін. Проте мало приділялося уваги психологічно-правовим аспектам захисту жінок від домашнього насильства.

Метою статті є аналіз психологічно-правових аспектів захисту жінок від домашнього насильства.

Права жінок та механізми захисту їх прав у випадку порушення, визначені Конституцією України та Законами України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» [1], «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» [3], «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [2].

Для того, щоб зрозуміти глобальність проблеми захисту від домашнього насильства варто подивитися на наступну статистику. У 2017 році до Національної поліції України надійшло 110,9 тис. заяв та повідомлень, пов'язаних з домашнім насильством, з них 1391 – дітьми. У 2018 році надійшло 115,5 тис. заяв та повідомлень, з них 89,5 тис. – жінками, 24,5 тис. – чоловіками та 1418 тис. – дітьми.

За даними отриманими з Державної судової адміністрації у 2018 році усього на розгляді в судах України перебувало 135 справ про видачу і продовження обмежувального припису, з них 113 перебували на розгляді, з них розглянуто 104 і 67 з них було задоволено. У 2019 році було на розгляді в судах України 710 справ про видачу і продовження обмежувального припису, з них 622 перебували на розгляді, з них розглянуто 595 і з них 353 було задоволено. Зазначена статистика вражає, а от кількість виданих обмежувальних приписів надзвичайно мала. Статистика видачі термінових заборонних приписів не ведеться.

За 2017 рік органами Національної поліції України виявлено 92551 адміністративне правопорушення, передбачене ст. 173² КУпАП, тобто вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування. За 2018 рік виявлено 101 881 адміністративне правопорушення за вказаною статтею, а в 2019 році – 109 345. Як бачимо, з кожним роком кількість адміністративних правопорушень за ст. 173² КУпАП зростає. На мою думку, ці цифри свідчать не про кількість порушень, а про те, що жертви насильства почали звертатися із заявами і захищати себе.

У 2017 році зареєстровано 1341 кримінальне правопорушення, пов'язаних з насильством у сім'ї (домашнім насильством), у 2018 році – 1586. З них у 2017 році закрито 38 кримінальних правопорушень, а в 2018 році – 36. До суду направлено у 2017 році - 1303, у 2018 році – 1586. У 2017 році потерпіли від зазначених кримінальних правопорушень 1367 осіб, з них 1046 жінок, 49 неповнолітніх,

112 малолітніх. У 2018 році потерпіли 1592 особи, з них 1243 жінки, 49 неповнолітніх, 105 малолітніх. Зазначені статистичні дані отримано у відповіді на публічні запити з Національної поліції України та Генеральної прокуратури України.

Під домашнім насильством розуміють діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь (п. 3 ч. 1 ст. 1 ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству») [2].

У зазначеному вище законі виділяють чотири форми насильства: економічне, психологічне, фізичне та сексуальне. Відповідно до наслідків, які настали для постраждалої особи, дії домашнього насильства будуть кваліфікуватися за КУпАП або тією чи іншою статтею КК.

У ЗУ «Про запобігання та протидію домашньому насильству» визначено, що особа, яка зазнала домашнього насильства має право звернутися із відповідною заявою про видачу термінового та/або обмежувального припису.

Як показує практика останніх трьох років основні проблеми, з якими стикаються жінки, які зазнали домашнього насильства це: складно довести психологічне насильство та притягнути кривдника до відповідальності, відсутність системної роботи на рівні держави із кривдниками, відсутність реакції поліції у випадку існування погроз від кривдника, відсутність направлення кривдника на проходження програми для кривдників, довгий розгляд заяв про видачу обмежувального припису в суді, ігнорування кривдником виклику до суду щодо розгляду заяви про видачу обмежувального припису.

Взагалі жінки бояться змінити щось у своєму житті, бояться піти від кривдника, бо є маленькі діти і наявна матеріальна залежність. Тому, на рівні держави якнайшвидше потрібно забезпечити розбудову системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі відповідно до Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року, яка схвалена Розпорядженням КМУ № 728-р від 10.10.2018 [4].

Висновки. Особам, які постраждали від домашнього насильства потрібно завжди пам'ятати, що вони мають довести, що насильство було, тому потрібно ретельно збирати докази, щоб можна було притягнути кривдника до відповідальності і захистити себе. Законодавство у сфері захисту від домашнього насильства потребує

певного удосконалення, проте потрібно враховувати вже існуючу практику, щоб усунути прогалини. Окреслене вище дає підстави зробити логічний висновок про те, що з боку поліції має бути більш жорсткий контроль за кривдниками.

Список використаних джерел

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.

2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.

3. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012р. № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>.

4. Розпорядження КМУ № 728-р від 10.10.2018р. Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/728-2018-%D1%80#Text>.

Симон Юрій Сергійович,

доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки Національної академії
внутрішніх справ, кандидат філософських
наук, доцент

ПРАКТИЧНА ФІЛОСОФІЯ В СИСТЕМІ ЧИННИКІВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Актуальність дослідження проблеми ролі та значення практичної філософії в системі професійного самовизначення особистості поліцейського обумовлена потребами формування кадрового потенціалу системи МВС, який має бути досягнутий за рахунок оптимізації відомчої системи освіти й удосконалення процедури підготовки кадрів, що відповідатиме запитам суспільства щодо професіоналізму працівників Національної поліції. Значимість предмету дослідження також обумовлено «вимиванням» професійного ядра і некомплексом персоналу органів системи МВС, недостатньою ефективністю системи підготовки, відбору та управління персоналом, відсутністю прозорих механізмів кар'єрного зростання, необхідністю впровадження сервіс-орієнтованого підходу в діяльності органів Національної поліції. Таким чином, сучасний етап розвитку МВС України вимагає вироблення результативної політики в галузі відомчої освіти, оптимізації системи існуючих навчальних закладів, забезпечення дотримання принципів безперервності освіти та дієвого